

CD's

KUIEREN in een geheimzinnige Japanse tuin, dat betekende muziek maken voor de eigenzinnige toondichter Toru Takemitsu (1930-1996). Pas na Wereldoorlog II hoorde hij voor het eerst westerse muziek. Een vreemde ervaring, want door die onbevangenheid leerde hij ook geen onderscheid te maken tussen klassieke, populaire of jazzmuziek. En dat is maar goed ook, want hokjesmentaliteit in de muziek levert zelden iets interessants op. Bach of Mozart zouden vandaag ook wel geschitterd hebben, en misschien wel als steengoede improvisatoren op Jazz Middelheim!

Takemitsu leverde een hele belangrijke bijdrage aan de filmmuziek van zijn land. Daar is hij even vermaard geworden als Ennio Morricone was voor de eigen klankkleur van de zogeheten spaghettiwesterns. Uiteraard is die filmmuziek slechts één aspect van het rijke werk van de Japanse componist, maar als *fusion* van Oost en West heeft het een heel eigen charme.

Daarom zijn we blij dat niemand minder dan de contratenor Dominique Visse deze songs vertolkt. Visse hoort helemaal thuis in het rijtje van de grote vertolkers van het 'oude' repertoire. Iemand naar het hart dus van onze gebroeders Kuyken, van Herreweghe of een René Jacobs. Maar met deze cd ontgint hij resoluut een nieuw territorium. Zijn vertolking van deze Japanse (soms ook in andere talen) songs getuigt van de zelfde ijle perfectie als zijn 'klassiek' werk. Gezien voor ons de Japanse titels nietszeggend zijn, kan ik alleen op mijn gevoel aangeven dat deze songs baden in een koele maar tegelijk fijne romantische sfeer. (JC)

Toru Takemitsu, Songs, door Dominique Visse (contratenor) en François Couturier (piano), Hänssler Classic (distributie Coda), CD 98.501, 20 euro.

KOEL en toch romantisch? Na de Franse virtuoze zanger hierboven beluisteren we de eveneens fameuze zanger en trompettist Chet Baker, een van die legendarische 'dompelaars' wiens tragische leven tot eindeloze bron van muzikaal genoegen is geworden.

Bakers muziek hoort thuis bij de *cool jazz*, eerder bezonnen, meestal zelfs enigszins melancholische jazz. De trompetklanken zijn zonder veel versiering en sentiment, met soms lange getrokken notenreeksen en lijken in niets lijkend op het juichende enthousiaste spel van een Louis Armstrong. Maar ze zijn uitermate efficiënt voor de typische sfeer die Chet Baker wil oproepen. Ook de heel intieme manier van zingen werkt knap en geeft je de indruk dat de zanger eigenlijk met jou alleen in de kamer zit.

Helaas was drugsmisbruik een heuse plaag in deze generatie jazzperformers. Baker moest ervoor zwaar boeten, hij kwam in de gevangenis terecht en zijn ongezonde leefwijze spaarde zijn lichaam niet. Uiteindelijk leidde het tot zijn al te vroegtijdige dood. Na een comeback en heel wat succes vooral in Europa, stierf hij door een domme val uit het venster van een Amsterdamse hotelkamer.

Chet Baker in Paris is een van de vele, tot vóór kort haast onvindbare opnames gemaakt op zijn muzikale zwerftochten. Hier gaat het om optredens uit 1979 en 1984, waarin zijn omfloerste stem beklijvend zingt en zijn trompetsolo's aantonen dat hij ondanks miserie en drugs zijn instrument prima beheerste. (JC)

Chet Baker, In Paris. Volume 2, West Wind (distributie Coda), WW 2145, 11,50 euro.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

EEUWIG VERDRIET

DE DOOD van een kind tekent ouders voor immer. Het kind blijft onzichtbaar aanwezig. Vaak vinden nabestaanden geen woorden voor dit verdriet. Marinus van den Berg luisterde naar ouders en grootouders, broers en zussen die hun verhaal met horten en stoten met hem deelden.

Na het luisteren kroop Van den Berg in de pen. Een vader die zijn kind verloor, vertrouwde hem eens toe: „Mijn geheugen is als een zeef. Ik kan geen lange stukken lezen. Alleen maar korte gedachten. Woorden die me raken en dichtbij zijn.”

„Dat inspireerde me tot korte teksten,” schrijft Marinus van den Berg in het voorwoord, „woorden die dichtbij willen blijven.” Hij slaagt in deze dichtbundel erin het spoor van liefde, van vrede, van levenslust dat rest na het verlies van kind of kleinkind te maken tot een erfenis om mee te nemen, even kostbaar als het kind was.

Nog bij dit boekje vindt u een cd, een aanvulling op de gedichten met ietwat langere teksten door Van den Berg ingesproken. Teksten die hij bundelde bij gelegenheid van het zilveren jubileum van de Vlaamse Vereniging Ouders van een Overleden Kind (OVOK), eerder dit jaar. (TH)

Marinus van den Berg, Jij – onzichtbaar bij mij. Als je een kind verloren hebt, Ten Have/Averbode, Kampen/Averbode, 2008, 96 blz., 19,90 euro, ISBN 978 90 784 3409 2.

FEEST IN DE FIFTIES

WAAROM werd de voorbije weken zoveel aandacht besteed aan de vijftigste verjaardag van Expo '58? Historici vragen het zich af. Was het omdat zo veel mensen (meer dan 40 miljoen) de wereldtentoonstelling bezochten? Of is de Expo een toonbeeld van het optimisme en de vooruitgang die deze periode zo kenmerkte?

Expo 58. Tussen droom en werkelijkheid is het begeleidende boek bij een gelijknamige tentoonstelling in het Atomium. Het is ook het werk van een aantal (vooral Franstalige) historici die deze gigantische onderneming willen aftasten op haar historische betekenis. Ze plaatsen de Expo dan ook in de politieke, economische en sociale context van weleer. Zo leren we dat de overheid toen zelden in staat bleek om gewichtige kwesties en crisissen in die dagen (zoals de Schoolstrijd en de verzuchtingen van de Congolese bevolking) doeltreffend aan te pakken. Maar de wereldtentoonstelling organiseren lukte wel!

Ook wordt aangetoond hoe in 1958 al de kiem werd gelegd van een nieuwe wereld, van een mentaliteitsverandering. Jammer is dat weinig wordt ingegaan op de betekenis van *Civitas Dei*, het paviljoen van de Heilige Stoel op de Heizel, als metafoor voor deze veranderende wereld. Nochtans behoorde bewust paviljoen tot de meest bezochte. *Civitas Dei* mocht meer bezoekers verwelkomen dan het Atomium! De mentaliteitsverandering zal pas duidelijk worden in mei 1968. Maar dat is een ander verhaal, en een andere verjaardag. (EDS)

Gonzague Pluinage, Expo '58. Tussen droom en werkelijkheid, Lannoo, Tielt, 2008, 200 blz., 29,95 euro, ISBN 978 90 209 7723 3.

BEWUSTE BEZOEKER

UITGEVERIJEN Meinema en Averbode lanceerden een nieuwe serie reisgidsen die vooral het religieuze en spirituele erfgoed van een bepaalde streek onder de aandacht willen brengen. Eén van de eerste gidsjes behandelt de Tsjechische hoofdstad Praag. Auteur Peter Morée, die zelf in Praag woont en werkt, borstelt aan de hand van enkele bouwwerken en sites de hoogst complexe religieuze geschiedenis van het gebied dat we thans kennen als de Tsjechische Republiek.

We leren allereerst waarom Tsjechië vandaag zo ontkerkelijk is. Dat blijkt terug te voeren op de geschiedenis van overheersing en de collaboratie van de Tsjechische katholieke Kerk met de Oostenrijkse overheersers. Ook uitvoering wordt ingegaan op de persoon van de reformator Jan Hus, wiens beeld op het centrale stadsplein van Praag prijkt.

De gids toont ook plekken waar de modale toerist niet komt, ruïnes van belangrijke kloosters en het door iedereen vergeten slagveld van de Witte Berg, een keerpunt in de godsdienstoorlogen van weleer. Knappe aanvulling op wat andere gidsen vertellen en bovendien nog verdiepend ook. (EDS)

Peter Morée, Praag. Reisgids voor de bewuster bezoeker, Meinema/Altiora, Zoetermeer/Averbode, 2008, 176 blz., 18 euro, ISBN 978 90 317 2584 7.

